

FIȘA MĂSURII: Investiții pentru incluziunea socială și combaterea sărăciei MP1/ DI 6B

Tipul măsurii:

- INVESTIȚII
- SERVICII
- SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Una dintre cele mai mari probleme ale teritoriului GAL MH este sărăcia în care trăiește jumătate din populația teritoriului (nivelul IDUL este mai mic de 55 în 10 din cele 15 localități ce compun GAL MH: Alțina-52,15; Bîrghiș- 49,20; Brădeni-44,55; Bruiu-47,63; Chirpăr-52,68; Iacobeni-50,96; Marpod-49,02; Mihăileni-50,40; Nocrich-52,10; Vurpăr-47,18. Un număr foarte mare de persoane la nivelul întregului teritoriu nu au niciun venit cu excepția prestațiilor sociale (aproximativ 4.000 persoane), iar majoritatea celor ce activează în agricultură practică agricultura de subzistență sau semi-subzistență. Societatea civilă, asociațiile, fundațiile și organizațiile non-guvernamentale au crescut ca număr, dar încă sunt insuficiente pentru a asigura reprezentarea și implicarea necesară a societății în viața comunității. Serviciile sociale din cadrul primăriilor sunt insuficient dotate, iar personalul acestora insuficient pregătit. Este necesară atragerea ONG-urilor cu experiența în domeniul social.

Minoritatea romă declarată, reprezentând 7,70% din populația teritoriului GAL MH (cu trei puncte procentuale peste media județului Sibiu), este grupată în câteva comunități mari numărând peste 200 de persoane, în special în localitățile cu IDUL foarte scăzut: Iacobeni (956 romi), Alțina (393 romi), Brădeni (337 romi) Mihăileni (243), Nocrich (231). Există un pericol ridicat de segregare al comunităților rome, în special în localitățile Iacobeni, Brădeni, Mihăileni, Alțina și Nocrich. Minoritatea romă este slab reprezentată sau nereprezentată la nivelul tradițiilor culturale sau al meșteșugurilor din zonă. Atât copiii, cât și adulții sunt insuficient sprijiniți pentru integrarea în comunitate și pentru creșterea calității vieții și a nivelului de trai. Sunt necesare investiții în domeniul social și în cel al minorității rome.

Așa cum a arătat Comisia Europeană, sursele principale ale excluziunii sociale sunt: sărăcia, lipsa competențelor de bază și a oportunităților de învățare pe tot parcursul vieții și discriminarea.

Conform datelor din Strategia guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru 2014-2020, 36% dintre gospodăriile rome aveau acces la rețeaua publică de apă potabilă, în contextul în care, conform datelor INSSE, 61,2% dintre toate gospodăriile din România aveau acces la apă curentă prin rețeaua publică. 24% dintre locuințele romilor din România aveau acces la canalizare (rețeaua publică sau fose septice) față de 43,5% la nivel național. O pondere de 16% aveau toaletă cu apă curentă, spre deosebire de 42% din populația României, iar 68% au spus că au toaletă în curte sau în afara locuinței.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală „Obiectiv III - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate, a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea locurilor de muncă”.

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii Investiții pentru incluziunea socială și combaterea sărăciei MP1: se completează cu obiectivele specifice/locale ale măsurii: Revitalizarea economiei și a vieții sociale în GAL MH.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: Prioritatea 6 „Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.”

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B - „Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale”

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Inovare

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura MP1 este complementară măsurii MP2 „Promovare turistică și patrimoniu”

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura MP1 contribuie sinergic la realizarea obiectivelor Priorității 6 ”Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale”, împreună cu măsurile: MA1 - „Dezvoltarea exploatațiilor agricole”, MN1 - „Înființarea de activități non-agricole”, MP2 - „Promovare turistică și patrimoniu”, MN2 - „Sprijin pentru activități nonagricole”.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura răspunde nevoilor identificate la nivelul teritoriului GAL MH: 019 - reducerea gradului de sărăcie și a riscului de excluziune socială, 020 - în infrastructura de bază și servicii adecvate în zonele rurale, 023 - dezvoltare locală prin abordarea LEADER, 024- îmbunătățirea colaborării între actorii din mediul rural.

Măsura are caracter inovativ prin prioritizarea proiectelor îndreptate spre crearea de noi servicii sociale și facilitarea accesului la servicii sociale prin modernizarea drumurilor în zonele în care există grupate comunități mari de romi.

Vor fi prioritizate proiectele care sprijină creșterea stării de sănătate și îmbunătățesc calitatea vieții minorității rome, proiectele ce asigură creșterea numărului de servicii sociale, proiectele ce propun educație anti-discriminare față de comunitatea romă și proiectele ce presupun realizarea de parteneriate între ONG specializate și APL.

3. Trimiteri la alte acte legislative

LEGE nr. 422 din 18 iulie 2001 privind protejarea monumentelor istorice cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;

LEGE nr. 489 din 28 decembrie 2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul nr. 2260 din 18 aprilie 2008 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 143/2007 privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiarii direcți pot fi:

- Comunele definite conform legislației în vigoare;
- ONG-uri definite conform legislației în vigoare;
- Unitatile de cult
- Parteneriate constituite juridic între beneficiarii eligibili enumerați mai sus.
- Asociația GAL Microregiunea Hârtibaciu în situația în care, în urma lansării primului apel de selecție, nu se depun proiecte, cu respectarea legislației specifice.

Beneficiari indirecți pot fi:

- Populația defavorizată din teritoriu: vârstnici, copii proveniți din familii dezavantajate, persoane cu dizabilități; grupuri dezavantajate;
- Populația aparținând minorității rome;
- Populația aparținând minorității rome și populația defavorizată din teritoriu ce au beneficiat indirect de implementarea proiectelor finanțate prin MP2 în cadrul SDL GAL MH 2014 - 2020.

5. Tip de sprijin

Se va stabili în conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013.

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1.305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul acordat prin Măsura MP1 este eligibil în localitățile cu IDUL egal sau mai mic de 55 în localitățile sau zonele în care există o proporție ridicată de populație romă săracă aflată în pericol de excluziune și poate lua forma următoarelor acțiuni eligibile:

- investițiile de înființare, extindere și îmbunătățire a infrastructurii rutiere locale din zonele rurale în care locuiesc concentrat cetățeni aflați în pericol de excluziune socială, în special de etnie romă
- investițiilor în infrastructură socială: înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) infrastructurii sociale, în special a centrelor sociale multifuncționale/integrate destinate populației aflate în pericol de excluziune socială, în special de etnie romă
- cheltuielile privind costurile generale ale proiectului: cheltuieli pentru consultanță, proiectare, monitorizare și management, taxele pentru eliberarea certificatelor, potrivit art. 45 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013, precum și cele privind obținerea avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, prevăzute în legislația națională. Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului, inclusiv cele efectuate înaintea aprobării finanțării, sunt eligibile dacă respectă prevederile art. 45 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013, în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd și construcții - montaj, și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd simpla achiziție

Acțiuni neeligibile

- Investiții în infrastructură de drumuri sau socială în zone în care nu este demonstrat pericolul de excluziune socială și prezența minorității rome în proporție ridicată;

- Investiții în infrastructură de tip rezidențial;
- Cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente „second hand”
- Cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția: costurilor generale definite la art. 45, alin. 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare; cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane; cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile; în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare; cheltuieli neeligibile în conformitate cu art. 69, alin. (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:
  - a. dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;
  - b. achiziționarea de terenuri neconstruite și de terenuri construite;
  - c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare. Lista investițiilor și costurilor neeligibile se completează cu prevederile Hotărârii de Guvern Nr. 226 / 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a Măsurilor Programului Național de Dezvoltare Rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat pentru perioada 2014 - 2020.
- Contribuția în natură
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;
- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

7. Condiții de eligibilitate

Se vor menționa condițiile de eligibilitate specifice măsurii corelate cu obiectivele măsurii, cu respectarea condițiilor generale de eligibilitate aplicabile tuturor măsurilor (conform Regulamentelor Europene, prevederilor din Hotărârea Guvernului nr. 226/2015, PNDR 2014-2020, legislației naționale specifice și respectarea regulii schemei de ajutor de minimis, dacă este cazul).

Pentru a fi eligibile, toate cheltuielile aferente implementării proiectelor din cadrul SDL trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL MH.

Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;

Solicitantul trebuie să își ia angajamentul că se va acredita ca furnizor de servicii sociale până la finalizarea implementării proiectului;

Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată;

Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;

Solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată. Beneficiarii vor trebui să se angajeze că vor asigura sustenabilitatea acestuia din surse proprii sau din alte surse de finanțare, recomandabil prin accesarea Axei 5, Obiectivul specific 5.2 din cadrul POCU 2014-2020, prin depunerea unui proiect distinct cu respectarea condițiilor specifice POCU.

8. Criterii de selecție

Principiul prioritizării investițiilor în crearea de infrastructură socială nouă.

Pentru investițiile în infrastructura socială:

- Principiul prioritizării proiectelor depuse în parteneriate de tip ONG/ unitati de cult - APL

- Principiul prioritizării proiectelor de creare a centrelor sociale de îmbunătățire a calității vieții prin menținerea stării de sănătate a romilor și persoanelor ce fac parte din categoriile aflate în pericol de excluziune socială, incluzând cel puțin:
  - o (băi comunale, spălătorie vestimentară)
  - o educație sanitară (educație privind igiena personală, cursuri de prim-ajutor s.a.)
- Principiul prioritizării proiectelor de creare a centrelor sociale de îmbunătățire a calității vieții prin acordarea de servicii sociale integrate, incluzând cel puțin trei dintre următoarele activități:
  - o educație (sprijin pentru materiile curriculare)
  - o educație pentru eliminarea discriminării etnice a romilor (cursuri de istorie a culturii rome),
  - o dezvoltarea de abilități practice (atelieri de meșteșuguri tradiționale rome (lăutari, rudari, căldărari, corfari etc),
  - o orientare profesională și consiliere psihologică.
- Principiul prioritizării proiectelor care propun crearea de noi locuri de muncă

Pentru investițiile în drumuri de acces (asigurarea accesului fizic la servicii sociale de bază):

- Principiul conectivității în vederea asigurării accesului la un drum modernizat al unui număr cât mai ridicat de persoane aflate în risc de excluziune socială, în special romi;
- Principiul prioritizării tipului de investiție în funcție de gradul de dezvoltare socio-economică a zonei determinată în baza studiilor de specialitate;
- Principiul prioritizării proiectelor care propun crearea de noi locuri de muncă;

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei submăsuri va fi 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele de utilitate publică, negeneratoare de venit, valoarea maxima a proiectelor nu va depăși 200.000 euro.

10. Indicatori de monitorizare

Populație netă care beneficiază de servicii /infrastructuri îmbunătățite: 100;

Cheltuială publică totală: 200.000 euro;

Locuri de munca nou create: 0;